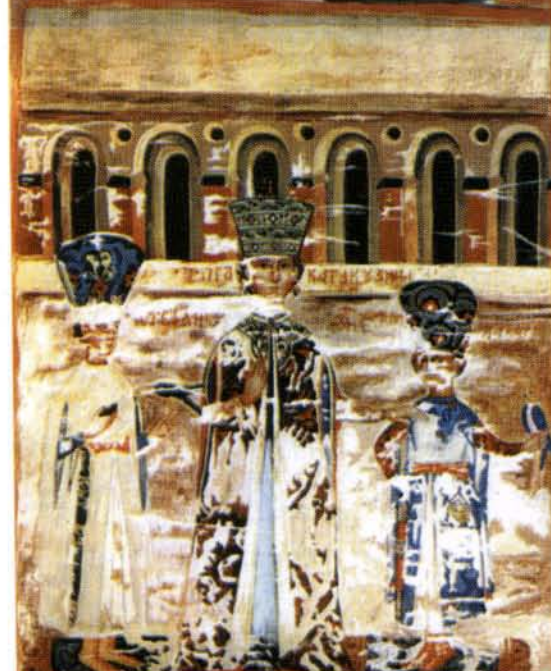

Десјош Ђурађ Бранковић

ЕСФИГМЕНСКА ПОВЕЉА

По неизреченом милосрђу и човекољубљу владара моџ слајкоџ ми Исуса Христѣа и по његовој свемилосјивој доброти одабрао је смирености моју и поставио ме за наследника родитеља мојих, за господара Србима. Тако сам ја деспот Бѳрађ милошћу божјом у Христѣа Бога правоверни и христѣољубиви господар Срба са од Бога дарованом ми побожном и христѣољубивом господарицом деспотицом госпођом Јерином.

Господство ми пише да се да на знање свима како је господству нашем дошао из часне и Светѣ Горе, из часноџ и царскоџ манастѣира Сѣасове обитељи Вазнесења Господњеџ, који се зове Свимен (Есфиџмен), духовник јеромонах господин Давид, најчаснији међу светишениоцима, којеџ ми у Христѣу волимо, и замолио је господство наше да будемо кѣшѣпори вишечереноџ манастѣира. Ми пак милосрђем покренути и прѣпоруком заповѣсти вођени благоизволили смо да удовољимо његовој молби и прихватили смо да од данас будемо кѣшѣпори вишечереноџ манастѣира, да се зове манастѣиром господства нашеџ. Ради тога је прѣдложило господство наше за ојскрбу манастѣирску, нека се даје сваке године од новобрдске царине по ѣдесѣти лиѣара сребра. Ово да се даје сваке године и да се не одузима од вишечереноџ манастѣира док је животиа господства нашеџ.

Молимо и онога кога ће Бог изабрати да буде наследник после нас прѣстола нашеџ, било сина нашеџ, било некоџ из рода нашеџ, или некоџ другоџ, да ово наше завѣшѣање не буде нарушено, неџо ѣтврђено. Ако се неко обузѣт завѣшћу или лакомствѣвом усуди да наруши било шѣа од оноџ шѣо смо горе записали, ѣај да је проклѣт од Господа Бога Сведржитѣља и од Пречистѣе Богоматѣре и од силе часноџ и живоѣворноџ крѣста, и од дванаѣсти светѣих и свехвалних и врховних аѣостола, и од прѣстѣа осамнаѣсти светѣих боџоносних оѣаца у Никеји, и од свих светѣих који су од ѣочѣтѣка светѣа уџодници Господњи. Задѣтом речју и заповѣшћу господства нашеџ уѣврдило се и записало се године 6938. месеца сѣпѣмбра II. у ѣапријарици у Жичи.

Милошћу божјом господар Срба дѣпоти Бѳрађ.

(Повељу превео Димитрије Е. Стефановић)

Защитића сѳоменичког наслеђа минулих епоха пред све учеснике у његовом обављању сваки пут представља решавање бројних испитивачких, теоријских и практичних питања, да би се дошло до правих и целих освајања и примене одговарајућих метода на конзервацији, рестаурацији и презентацији културних добара, која у савременој стручној и друштвеној пракси називамо сѳоменицима културе.

Колико је важно за успешан рад на спровођењу различитих захвата на очувању сѳоменичког наслеђа у изворном стању правилан избор и спровођење испитивачког поступка и мера заштите, од исто толике је важности и саопштавање одабраних и примењених испитивачких поступака и примењених мера заштите и презентације стручној и широкој јавности, јер публикавањем примењених теоријских принципа и остварених практичних резултата заштите културног добра обезбеђује се будући правилан однос према културном добру, а и омогућује се увид свих заинтересованих у оно што се дешава у поступку практичне заштите актуелних носилаца ових послова. Зато је у нашој земљи врло развијен публицистички рад на саопштавању резултата рада на заштити културних добара.

И сарадници на заштити сѳоменичког наслеђа на подручју Смедерева (Смедеревског ареала) и Браничева објавили су бројне прилоге о резултатима испитивања, валоризације и практичне заштите у више сталних и повремених стручних публикација у Србији.

Смањујући најцелиходнијим и најкориснијим и да ће највише бити у функцији заштите и презентације културних добара Смедеревља и Браничева, ако се остварени резултати заштите и испитивања публикују у зборнику за ово подручје, па је у Регионалном заводу за заштиту сѳоменика културе у Смедереву још 1985. године одлучено да се покрене зборник са насловом Сѳоменици Смедеревља и Браничева.

Из различитих разлога, а највише из финансијских није дошло до излажења првог броја, па се ево појављује за 25-годишњи јубилеј почетка организоване заштите сѳоменика културе Подунавског региона (Подунавског и Браничевског округа) 1972–1997. година. Жеља је редакције да се настави излажење зборника годишње, публикујући укључујући освајања на проучавању, заштити и презентацији сѳоменичког наслеђа моравског Подунавља, Јесенице, Сига, Хомоља и Звижда.

Са надом да ће ипак и бити предајемо јавности први број зборника Сѳоменици Смедеревља и Браничева.